

КОНВЕНЦИЯ ЗА ТРАНСГРАНИЧНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ

Преамбюл

СТРАНИТЕ ПО НАСТОЯЩАТА КОНВЕНЦИЯ,

КАТО СЪЗНАВАТ, особената важност на защитата на хората и околната среда от последствията от промишлени аварии в интерес на сегашните и бъдещите поколения,

КАТО ПРИЗНАВАТ, важността и неотложността на предотвратяването на сериозните неблагоприятни последствия от промишлени аварии върху хората и околната среда, както и на насърчаването на всички мерки, които стимулират рационалното, икономично и ефективно прилагане на превантивни мерки, мерки за готовност и реагиране, които да дадат възможност за екологически целесъобразно и устойчиво икономическо развитие,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД факта, че последствията от промишлените аварии могат да се усетят на далечни разстояния извън границите на дадена страна, което би наложило сътрудничество между държавите,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ, необходимостта от насърчаване на активно международно сътрудничество между страните по време и след авария, от усъвършенстване на съответните политики и от засилване и координиране на действията на всички нива с цел да се насърчава предотвратяването на, готовността за, и своевременното реагиране на трансграничните последствия от промишлените аварии,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, важността и полезността от двустранни и многостранни договорености за предотвратяване на, готовност за, и своевременно реагиране на последствията от промишлени аварии,

КАТО СЪЗНАВАТ, ролята в тази област на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ), и като припомнят, *inter alia*, Правилника на ИКЕ за поведение при трансгранично инцидентно замърсяване на вътрешните води и Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст,

КАТО ВЗЕ ПРЕМАТ ПРЕДВИД, съответните разпоредби от Заключителния акт на Конференцията за сигурност и сътрудничество в Европа (КССЕ), Заключителния документ от срещата във Виена на представителите на държавите, участнички в КССЕ, и резултатите от срещата в София за защита на околната среда на КССЕ, както и съответните дейности и механизми в Програмата на ООН по околната среда (ЮНЕП), по-специално програмата APELL, и в Международната организация по труда (МОТ), и по-специално Кодекс на практиката по предотвратяване на големи промишлени аварии и в други международни организации,

КАТО ОТЧИТАТ, съответните разпоредби от Декларацията на Конференцията на Организацията на обединените нации по проблемите на околната среда, и по-специално принцип 21, в който е изразено общото убеждение, че в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации и принципите на международното

право държавите имат суверенно право да разработват своите собствени ресурси в съответствие със своята политика в областта на околната среда, както и отговорността да гарантират, че дейността им в рамките на тяхната юрисдикция или контрол няма да нанесе щети на околната среда на други държави или райони извън рамките на националната юрисдикция,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД, принципа „този който замърсява, той плаща” за основен принцип на международното право по въпросите на околната среда,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, принципите на международното право и традицията в международен аспект, и по-специално на принципите на добросъседство, реципрочност, недискриминация и добросъвестност,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1 **Определения**

По смисъла на настоящата Конвенция:

а) „промишлена авария” означава събитие, произтичащо от неочакван обрат в процеса на извършване на дейност, свързана с опасни вещества:

- (i) в инсталации, например, по време на производство, употреба, съхранението, третирането или изхвърлянето им; или
- (ii) при транспортиране, доколкото това е предмет на параграф 2, буква г) от член 2;

б) „опасна дейност” означава всяка дейност, в която присъстват едно или повече опасни вещества в количества, на прага или над допустимите количества, определени в приложение I към настоящата конвенция и, които могат да доведат до трансгранични последствия;

в) „последствия” означава преки или непреки, незабавни или отложени неблагоприятни последствия, причинени от промишлени аварии, на:

- (i) хората, флората и фауната;
- (ii) почвата, водата, въздуха и ландшафта;
- (iii) взаимодействието между факторите, посочени в точки (i) и (ii);
- (iv) материалните активи и културното наследство, включително историческите паметници;

г) „трансгранични последствия” означава сериозни последствия на територията под юрисдикцията на дадена договаряща се страна, резултат от промишлена авария, появяващи се на територията под юрисдикцията на друга договаряща се страна;

- д) „оператор” означава всяко физическо или юридическо лице, включително обществените органи, които отговарят за определена дейност, например, надзор, планиране или изпълнение на дейност;
- е) „договаряща се страна” означава, освен ако в текста не е посочено друго, договаряща се страна по настоящата Конвенция;
- ж) „Страна по произход” означава всяка договаряща се страна или страни, под юрисдикцията на които възниква или може да възникне промишлена авария;
- з) „засегната договаряща се страна” означава всяка договаряща се страна или страни, които са засегнати или могат да бъдат засегнати от трансграничните последиствия от промишлена авария;
- и) „заинтересовани договарящи се страни” означава всяка договаряща се страна по произход и всяка засегната договаряща се страна;
- к) „общественост” означава едно или повече физически или юридически лица.

Член 2 **Обхват**

1. Настоящата Конвенция се прилага по отношение на предотвратяването на, готовността за, и реагирането на промишлени аварии, които могат да доведат до трансгранични последиствия, включително последиствия от аварии, причинени от природни бедствия, както и до международното сътрудничество за оказване на взаимопомощ, за научни изследвания, обмен на информация и технологии в областта на предотвратяването на, готовността за и реагирането на промишлени аварии.
2. Настоящата Конвенция не се отнася до:
 - а) случаи на ядрени аварии или случаи на радиационна опасност
 - б) аварии с военни съоръжения;
 - в) неизправности в работата на язовири, с изключение на последиствията от промишлени аварии, причинени от такива неизправности;
 - г) аварии със сухопътен транспорт, с изключение на:
 - (i) извънредните мерки, предприемани при възникването на такива аварии;
 - (ii) транспортиране на мястото на извършване на опасна дейност;
 - д) случайно изпускане на генетично модифицирани организми;
 - е) аварии, причинени от дейност в морска среда, включително проучване или експлоатация на морското дъно;

ж) разливи на петрол или други вредни вещества в морето.

Член 3

Общи разпоредби

1. Договарящите се страни, като вземат предвид вече положените усилия на национално и международно ниво, приемат съответните разпоредби и си сътрудничат в рамките на настоящата Конвенция, за да защитят хората и околната среда от промишлени аварии като ги предотвратяват доколкото това е възможно, редуцирайки тяхната честота и острота и смекчавайки последствията от тях. За тази цел се прилагат превантивни мерки, подготвителни мерки и мерки за борба с такива аварии, както и такива по възстановяването.
2. Договарящите се страни, чрез обмен на информация, консултации и други мерки за сътрудничество и без неоправдано забавяне, разработват и осъществяват политики и стратегии за намаляване на рисковете от промишлени аварии и усъвършенстване на мерките по предотвратяване, подготовка и реагиране, включително и на мерките по възстановяване, като вземат предвид, за да се избегне ненужното дублиране, положените вече усилия на национално и международно ниво.
3. Страните гарантират, че операторът се задължава да вземе всички мерки, необходими за безопасното извършване на рисковата дейност и за предотвратяване на промишлени аварии.
4. За прилагане на разпоредбите на настоящата Конвенция, договарящите се страни предприемат съответните закони, подзаконови и административни и финансови разпоредби за предотвратяване на, подготвеност за и реагиране на промишлени аварии.
5. Разпоредбите на настоящата Конвенция не накърняват задълженията на договарящите се страни съгласно международното право по отношение на промишлените аварии и опасни дейности.

Член 4

Идентифициране, консултации и становища

1. С цел предприемане на превантивни мерки и осъществяването на подготвителни мерки, договарящата се страна по произход предприема необходимите мерки да определи рисковите дейности в рамките на своята юрисдикция и да гарантира, че засегнатите договарящите се страни са нотифицирани за всяка такава планирана или съществуваща дейност.
2. Заинтересованите договарящи се страни, по инициатива на която и да е от тях, започват дискусии относно юрисдикцията на тези опасни дейности, които е възможно да имат трансгранични последствия. Ако заинтересованите договарящи се страни не могат да постигнат съгласие по въпроса, коя дейност е рискова, всяка от тези договарящи се страни може, освен ако не се споразумеят за друг начин за решаване на проблема, да го

поставят за становище пред анкетна комисия в съответствие с разпоредбите на приложение II към настоящата конвенция.

3. По отношение на планираните или съществуващи опасни дейности, договарящите се страни прилагат процедурите, описани в приложение II към настоящата конвенция.
4. Когато една опасна дейност се оценява по отношение на въздействието и върху околната среда съгласно Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст и тази оценка включва оценка на трансграничните последици от промишлени аварии, произтичащи от рисковата дейност, която се извършва в съответствие с разпоредбите на настоящата Конвенция, окончателното решение, взето за целите на Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, изпълнява съответните изисквания на настоящата Конвенция.

Член 5

Доброволно разширяване обхвата на Конвенцията

Заинтересованите договарящи се страни, по инициатива на която и да е от тях, започват дискусии по въпроса да се третира дадена дейност, извън обхвата на приложение I като рискова. По взаимно съгласие те могат да използват консултативен механизъм, за да направят своя избор или анкетна комисия, съгласно приложение II, за становище. При постигане на договореност между договарящите се страни, настоящата Конвенция, или която и да е част от нея, се прилага по отношение на въпросната дейност като към опасна.

Член 6

Предотвратяване на промишлени аварии

1. Договарящите се страни предприемат необходимите мерки за предотвратяване на промишлени аварии, включително мерки, подходящи да подтикнат операторите към действия, които да намалят риска от промишлени аварии. Тези мерки могат да включват, но без да се ограничават само до тях, и тези от приложение IV към настоящата конвенция.
2. По отношение на всяка рискова дейност договарящата се страна по произход изисква от оператора и да демонстрира безопасното извършване на рисковата дейност като за целта предостави необходимата информация: подробности за процеса, включително, но не само, анализ и оценка съгласно приложение V към настоящата конвенция.

Член 7

Вземане на решение за разполагане на опасни дейности

В рамките на своята правна система договарящата се страна по произход, с цел минимизиране на риска за населението и околната среда на всички засегнати договарящи се страни, се стреми към формиране на политики за разполагане на

новите опасни дейности и към значително модернизиране на съществуващите опасни дейности. В рамките на своите правни системи засегнатите договарящи се страни се стремят към формиране на политики за развитие в области, които биха могли да бъдат засегнати от трансграничните последствия на промишлена авария, резултат от рискова дейност, с цел да минимизират съществуващите рискове. При изработването и установяването на тези политики договарящите се страни трябва да вземат предвид въпросите изложени в приложение V, параграф 2, точки 1 - 8, и приложение VI към настоящата конвенция.

Член 8

Готовност при аварии

1. Страните предприемат необходимите мерки за формирането и поддържането на адекватна аварийна готовност, за да реагират на промишлени аварии. Договарящите се страни гарантират, че са предприели мерки за готовност, които да намалят трансграничните последствия от подобни аварии, като мерките, които се вземат на място са поети от операторите. Тези мерки могат да включват, но не само, мерките по приложение VII към настоящата конвенция. И по-специално заинтересовани договарящи се страни се информират взаимно за своите аварийни планове.
2. Страната по произход гарантира за опасни дейности подготовката и прилагането на аварийни планове на място, включително подходящи мерки за реагиране, които да предотвратят и минимизират трансграничните последствия. Страната по произход предоставя на другите заинтересовани договарящи се страни елементите за съставянето на аварийните планове.
3. Всяка договаряща се страна гарантира за опасни дейности подготовката и прилагането на аварийни планове извън мястото на дейността с мерките, които трябва да бъдат предприети на нейна територия за предотвратяване и минимизиране на трансграничните последствия. При подготовката на тези планове се вземат предвид заключенията от анализите и оценките, по-специално, въпросите, разгледани в приложение V, параграф 2, точки 1 - 5. Заинтересованите договарящи се страни се стремят да съгласуват тези планове. Когато е уместно, се изготвят съвместни аварийни планове извън мястото на дейността, за да се улесни приемането на адекватни мерки за борба.
4. Аварийните планове се преразглеждат редовно или когато обстоятелствата го изискват, като се взема предвид натрупания опит при овладяването на действителни аварии.

Член 9

Информирание и участие на обществеността

1. Страните гарантират, че населението в районите, които могат да бъдат засегнати от промишлена авария, като резултат от рискова дейност, ще бъде съответно информирано. Тази информация се предава по канали,

които договарящите се страни сметнат за уместни и включва елементите, съдържащи се в приложение VIII по-долу и взема предвид въпросите, изложени в приложение V, параграф 2, точки 1 - 4 и 9.

2. Страната по произход, в съответствие с разпоредбите на настоящата Конвенция, и когато това е възможно и уместно, дава на населението в районите, които могат да бъдат засегнати, възможност да участва в процедурите с цел да се запознае със становищата и предложенията по мерките за предотвратяване и готовност, и освен това гарантира, че възможността, дадена на населението от засегнатата договаряща се страна, е еквивалентна на тази, дадена на населението на договаряща се страна по произход.
3. Страните, в съответствие със своите правни системи, и при реципрочно желание, предоставят на физически или юридически лица, които са или могат да бъдат засегнати от трансграничните последствия от промишлена авария на територията на дадена договаряща се страна, достъп до и разглеждане на съответните административни и съдебни производства, включително възможности за завеждане на съдебни иски и обжалване на решения, засягащи техните права, еквивалентни на тези, предоставяни на лицата под тяхна юрисдикция.

Член 10

Системи за нотифициране на промишлени аварии

1. Договарящите се страни, с цел получаване и предаване на съобщения за промишлени аварии, съдържащи информация, необходима за неутрализиране на трансграничните последствия, обезпечават изграждането и работата на съвместими и ефективни системи за обявяване на промишлени аварии на съответните нива.
2. В случай на промишлена авария или непосредствена опасност от такава, която води или може да доведе до трансгранични последствия, договарящата се страна по произход гарантира, че засегнатите договарящи се страни са нотифицирани незабавно на съответните нива чрез системите за нотифициране на промишлени аварии. Това нотифициране включва елементите съгласно приложение IX към настоящата конвенция.
3. Заинтересованите договарящи се страни гарантират, че в случай на промишлена авария или непосредствена опасност от такава, аварийните планове, изготвени в съответствие с член 8 са задействани възможно в най - кратък срок и до степен, съответстваща на обстоятелствата.

Член 11

Борба с промишлена авария

1. Договарящите се страни гарантират, че в случай на промишлена авария или непосредствена опасност от такава, са предприети адекватни мерки за реагиране във възможно най - кратък срок, както и, че се използват най - ефективните практики за задържане и минимизиране на последствията.

2. В случай на промишлена авария или непосредствена опасност от такава, която води или може да доведе до трансгранични последствия, заинтересованите договарящи се страни гарантират, че последствията са оценени, когато това е уместно, съвместно, с цел да се предприемат адекватни мерки за борба. Заинтересованите договарящи се страни се стремят да координират мерките си за борба.

Член 12

Взаимопомощ

1. Ако дадена договаряща се страна се нуждае от помощ в случай на промишлена авария, тя може да помоли за това други договарящи се страни като посочи обхвата и типа на изискваната помощ. Договаряща се страна, към която е отправена искане за помощ, незабавно взема решение и уведомява договаряща се страна, отправила искането, има ли възможност да предостави помощта и посочва условията, при които това може да стане.
2. Заинтересованите договарящи се страни си сътрудничат с цел да се улесни навременното предоставяне на помощта, за която е постигнато споразумение съгласно параграф 1 от настоящия член, включително да се подпомогне дейността по минимизиране на последствията от промишлената авария и да се окаже всеобхватна помощ. Когато договарящите се страни нямат двустранни или многостранни споразумения за оказване на взаимопомощ, помощта се предоставя съгласно приложение X към настоящата конвенция, освен ако договарящите се страни не са се договорили за друго.

Член 13

Отговорност и задължения

Страните подкрепят международните инициативи за изработване на правила, критерии и процедури в областта на отговорността и задълженията.

Член 14

Научно-изследователска и развойна дейност

Договарящите се страни инициират и си сътрудничат при провеждането на научни изследвания и разработването на методи и технологии за предотвратяване, готовност и реагиране на промишлени аварии. За тази цел договарящите се страни насърчават и активно подпомагат научното и техническо сътрудничество, включително изследването на по-малко опасни процеси, насочено към ограничаването на опасностите от аварии и предотвратяване и ограничаване на последствията от промишлените аварии.

Член 15

Обмен на информация

Договарящите се страни, на многостранно или двустранно ниво, обменят информация, включително елементите, посочени в приложение XI към настоящата конвенция.

Член 16

Обмен на технологии

1. Договарящите се страни, в съответствие със своите закони, подзаконови и административни разпоредби, подпомагат обмена на технологии за предотвратяването, готовността и реагирането при последствията от промишлените аварии, по-специално чрез насърчаване на:
 - а) обмена на съществуващите технологии на многостранна финансова основа;
 - б) преките контакти и сътрудничеството в промишления сектор;
 - в) обмена на информация и опит;
 - г) оказването на техническа помощ.
2. При насърчаването на дейностите, специфицирани в параграф 1, букви а) - г) от настоящия член, договарящите се страни създават благоприятни условия като улесняват контактите и сътрудничеството между съответните организации и лица в частния и общественния сектор, които могат да предоставят технологии, проекти и инженерингови услуги, оборудване или финансиране.

Член 17

Компетентни органи и адреси за контакт

1. Всяка договаряща се страна определя един или повече компетентни органи по смисъла на настоящата Конвенция.
2. Без да накърнява другите договорености на двустранно и многостранно ниво, всяка договаряща се страна определя един адрес за контакт за целите на нотифицирането на промишлените аварии по смисъла на член 10 и един адрес за контакт за целите на взаимопомощ по смисъла на член 12. За предпочитане е тези адреси за контакт да съвпадат.
3. Всяка договаряща се страна, в рамките на три месеца от датата на влизане в сила на настоящата Конвенция за тази договаряща се страна, информира останалите договарящи се страни чрез секретариата съгласно член 20, коя организация или организации е определила за осъществяване на контакт, както и компетентния орган или органи.

4. Всяка договаряща се страна, в рамките на един месец считано от датата на решението, информира останалите договарящи се страни чрез секретариата за всяка промяна в назначенията съгласно параграф 3 от настоящия член.
5. Всяка договаряща се страна поддържа постоянно работещи адресите си за контакт и системите си за обявяване на промишлени аварии, съгласно член 10.
6. Всяка договаряща се страна поддържа постоянно работещи адресите си за контакт и органите, отговарящи за отправянето и получаването на молби за помощ, както и за приемане на предложения за помощ по смисъла на Член 12.

Член 18

Конференция на Страните

1. Представителите на Страните учредяват Конференция на договарящите се страни по настоящата Конвенция и провеждат заседанията си редовно. Първото заседание на Конференцията на договарящите се страни се свиква не по-късно от една година след датата на влизане в сила на настоящата Конвенция. Впоследствие заседанията на Конференцията на договарящите се страни се провеждат най-малко веднъж годишно или при писмено поискване на някоя от договарящите се страни при условие, че шест месеца след като секретариатът им е предал искането, то е подкрепено от най-малко от една трета от договарящите се страни.
2. Конференцията на договарящите се страни:
 - а) следи прилагането на настоящата Конвенция;
 - б) изпълнява консултативни функции, насочени към увеличаване възможностите на договарящите се страни да предотвратяват, да се подготвят за и да реагират на трансграничните последствия от промишлени аварии, както и към улесняване предоставянето на техническа помощ и съвет по искане на договарящи се страни, изправени пред промишлени аварии;
 - в) създава, ако е необходимо, работни групи и други подходящи механизми, които да разглеждат въпросите, свързани с прилагането и усъвършенстването на настоящата Конвенция и, за тази цел, да подготвят съответните проучвания и друга документация, както и да отправят препоръки за обсъждане от Конференцията на договарящите се страни;
 - г) изпълнява и други подобни функции, отговарящи на разпоредбите на настоящата Конвенция;
 - д) на първото си заседание разглежда и приема с консенсус правилник за работа за своите заседания.
3. Конференцията на договарящите се страни, при изпълнение на своите функции, когато сметне за необходимо, си сътрудничи с други сродни международни компетентни организации.

4. Конференцията на договарящите се страни на първото си заседание одобрява програма за работата си, и по-специално по отношение на точките, посочени в приложение XII към настоящата конвенция. Конференцията на договарящите се страни приема решение и за начина си на работа, включително за използването на национални центрове и сътрудничество с други сродни международни организации, както и за изграждането на система за улесняване на прилагането на Конвенцията, и по-специално за взаимопомощ при възникване на промишлена авария, а също и за използването на подходящи дейности в рамките на сродни международни организации. Като част от програмата си за работа Конференцията на договарящите се страни прави преглед на съществуващите национални, регионални и международни центрове, и други органи и програми, с цел координиране на информацията и усилията, насочени към предотвратяване на, готовността за и реагирането на промишлени аварии, с оглед на това да се определи какви още международни институции или центрове са необходими, за да се изпълнят задачите, изброени в приложение XII.
5. Конференцията на договарящите се страни на първото си заседание поставя началото на обсъждане на процедурите за създаване на по-благоприятни условия за обмен на технологии за предотвратяване на, готовност за и реагиране на последствията от промишлени аварии.
6. Конференцията на договарящите се страни одобрява принципите и критериите, които улесняват идентифицирането на рисковите дейности по смисъла на настоящата Конвенция.

Член 19

Право на глас

1. С изключение на разпоредбите от параграф 2 от настоящия член, всяка договаряща се страна по Конвенцията разполага с един глас.
2. Организациите за регионална икономическа интеграция съгласно член 27, по въпроси от своята компетентност, упражняват правото си на глас с брой гласове, равен на броя на техните държави-членки, които са договарящи се страни по настоящата Конвенция. Тези организации не упражняват своето право на глас ако техните държави-членки са упражнили своето, и обратно.

Член 20

Секретариат

Изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа изпълнява следните функции:

- а) свиква и подготвя срещите на договарящите се страни;
- б) предава на договарящите се страни доклади и друга информация, получени съгласно разпоредбите на настоящата Конвенция;
- в) други функции, определени от Страните.

Член 21
Уреждане на спорове

1. При възникване на спор между две или повече договарящи се страни относно интерпретацията или прилагането на настоящата Конвенция, те търсят разрешаването му чрез преговори или по друг начин, приемлив за страните по спора.
2. При подписване, ратифициране, приемане, одобряване или присъединяване към настоящата Конвенция, или по всяко време след това, дадена договаряща се страна може да декларира писмено пред депозитара, че за спор, неуреден по смисъла на параграф 1 от настоящия член, тя приема единия или и двата от посочените по-долу начина за разрешаването му като задължителни по отношение на договаряща се страна, поела същото задължение:
 - а) предаване на спора за разрешаване на Международния съд;
 - б) арбитраж в съответствие с процедурата, определена в приложение XIII от настоящата конвенция.
3. Ако страните по спора са приели и двата начина за разрешаване на спора по смисъла на параграф 2 от настоящия член, спорът може да бъде предаден на Международния съд, освен ако страните по спора не са се споразумели за друго.

Член 22
Ограничения за съобщаване на информация

1. Разпоредбите на настоящата Конвенция не засягат правата или задълженията на договарящите се страни, съгласно техните национални закони, подзаконови и административни разпоредби или установената съдебна практика и приложими международни норми, да защитават информацията, свързана с лични данни, промишлени и търговски тайни, включително интелектуалната собственост или националната сигурност.
2. Ако, независимо от това, дадена договаряща се страна реши да предостави защитена информация на друга Страна, последната зачита конфиденциалността на получената информация и условията съгласно които тя е предоставена и я използва само за целите, за които тази информация е предоставена.

Член 23
Прилагане

Страните периодично докладват за прилагането на настоящата Конвенция.

Член 24
Двустранни и многостранни споразумения

1. Страните могат, с оглед изпълнение на задълженията им по настоящата Конвенция, да продължат съществуващите или да сключат нови двустранни или многостранни споразумения, или други спогодби.
2. Разпоредбите на настоящата Конвенция не засягат правото на договарящите се страни да предприемат, чрез двустранни или многостранни споразумения, по-строги мерки от предвидените в настоящата Конвенция.

Член 25

Статут на приложенията

Приложенията към настоящата Конвенция представляват неразделна част от нея.

Член 26

Изменения към Конвенцията

1. Всяка договаряща се страна може да предложи изменения на настоящата Конвенция.
2. Текстът на всяко предложено изменение на настоящата Конвенция се предава в писмен вид на изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който го разпространява между всички договарящи се страни. Конференцията на договарящите се страни обсъжда предложените изменения на свое следващо заседание при условие, че тези предложения са били изпратени на договарящите се страни от изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа най-малко 90 дни по-рано.
3. За измененията към настоящата Конвенция, различни от тези, посочени в приложение I, за които процедурата е описана в параграф 4 от настоящия член:
 - а) измененията се одобряват с консенсус от договарящите се страни, присъстващи на заседанието и се предоставят от депозитара на всички договарящи се страни за ратифициране, приемане или одобряване;
 - б) документите за ратифициране, приемане или одобряване на измененията и допълненията се депозират при депозитара. Измененията, приети съгласно настоящия член, влизат в сила за договарящите се страни, които са ги приели на деветдесетия ден от деня в който депозитарът е получил шестнадесетте документа за ратификация, приемане или одобряване;
 - в) измененията влизат в сила за всяка друга договаряща се страна на деветдесетия ден след като тази страна депозира своите документи за ратифициране, приемане или одобряване на измененията.
4. За измененията в приложение I:

а) договарящите се страни полагат всички усилия да постигнат споразумение с консенсус. Ако опитите за постигане на консенсус се изчерпят без да бъде постигнато споразумение, измененията и допълненията, в краен случай, се одобряват с девет десети от гласовете на договарящите се страни, присъствали и гласували на заседанието. Ако бъдат одобрени от Конференцията на договарящите се страни, измененията се съобщават на договарящите се страни и се препоръчва одобряването им;

б) след изтичане на дванадесет месеца от датата на съобщаването им от изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, измененията на приложение I влизат в сила за онези договарящи се страни по Конвенцията, които не са представили нотификация в съответствие с разпоредбите на параграф 4, буква в) от настоящия член при условие, че най-малко 16 договарящи се страни не са представили такава нотификация;

в) всяка договаряща се страна, която не може да одобри изменение на приложение I към настоящата конвенция нотифицира за това изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа писмено в рамките на дванадесет месеца от датата на изпращане на съобщението за приемането му. Изпълнителният секретар незабавно уведомява всички договарящи се страни за всяка такава получена нотификация. Една договаряща се страна може по всяко време да замени предишното си нотифициране с приемане, след което изменението и на приложение I влизат в сила за тази договаряща се страна.

г) по смисъла на настоящия параграф „договарящи се страни, присъствали и гласували” означава договарящите се страни, които са присъствали и са гласували „за” или „против”.

Член 27 **Подписване**

Настоящата Конвенция е открита за подписване в Хелзинки от 17 до 18 март 1992 г. включително, а след това в щаб-квартирата на Организацията на обединените нации в Ню Йорк до 18 септември 1992 г. за държавите-членки на Икономическата комисия за Европа, също и за държавите със съвещателен глас в Икономическата комисия за Европа по смисъла на алинея 8 от Резолюция 36 (IV) от 28 март 1947 г. на Икономическия и социален съвет, както и за регионалните организации за икономическа интеграция, формирани от независими държави, членове на Икономическата комисия за Европа на ООН, на които техните държави-членки са прехвърлили компетенциите по отношение на въпросите, предмет на настоящата Конвенция, включително компетенцията да сключват договори във връзка с тези въпроси.

Член 28 **Депозитар**

Генералният секретар на Обединените нации изпълнява ролята на депозитар по отношение на настоящата Конвенция.

Член 29

Ратификация, приемане, одобряване и присъединяване

1. Настоящата Конвенция е предмет на ратификация, приемане или одобряване от подписалите държави и регионални организации за икономическа интеграция съгласно член 27.
2. Настоящата Конвенция е открита за присъединяване от страна на държавите и организациите по член 27.
3. Всяка организация по член 27, която стане договаряща се страна по настоящата Конвенция без нито една от нейните държави-членки да е договаряща се страна, е обвързана с всички задължения по настоящата Конвенция. При такива организации, една или повече държави-членки на които са договарящи се страни по настоящата Конвенция, организацията и нейните държави-членки определят своите отговорности за изпълнение на задълженията си съгласно настоящата Конвенция. В подобни случаи организацията и държавите-членки не могат да упражняват правата по настоящата Конвенция съвместно.
4. В своите документи за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване, организациите за регионално икономическо сътрудничество по член 27 декларират обхвата на своята компетентност по отношение предмета на настоящата Конвенция. Тези организации информират депозитара и за всяка съществена промяна в обхвата на техните пълномощия.

Член 30

Влизане в сила

1. Настоящата Конвенция влиза в сила на деветдесетия ден от датата на депозирането на шестнадесетия документ за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване.
2. По смисъла на параграф 1 от настоящия член, всеки документ, депозиран от организация, посочена в член 27 няма да се счита за допълнение към депозираните от държавите, членки на такава организация.
3. По отношение на всяка държава или организация, посочена член 27, която ратифицира, приема или утвърди Конвенцията или се присъедини към нея след депозиране на шестнадесетия документ за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване, настоящата Конвенция влиза в сила на деветдесетия ден от датата на която тази държава или организация е депозирала своя документ за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване.

Член 31

Оттегляне

1. По всяко време след изтичането на три години от датата, на която настоящата Конвенция е влязла в сила за дадена договаряща се страна, тази договаряща се страна може да се оттегли от Конвенцията с писмено уведомление до депозитара. Оттеглянето влиза в сила на деветдесетия ден от датата на която депозитарът е получил нотификация.
2. Всяко такова оттегляне не засяга прилагането на член 4 за дейност, за която е съобщено съгласно член 4, параграф 1, или е отправено искане за обсъждане съгласно член 4, параграф 2.

Член 32

Автентичност на текстовете

Оригиналът на настоящата Конвенция се депозира при генералния секретар на Обединените нации като текстовете на английски, френски и руски език имат еднаква сила.

В УВЕРЕНИЕ НА КОЕТО долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха настоящата Конвенция.

СЪСТАВЕНО в Хелзинки на седемнадесети март хиляда деветстотин деветдесет и втора година.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА ЗА ДЕФИНИРАНЕ НА РИСКОВИТЕ ДЕЙНОСТИ

Количествата, определени по-долу се отнасят до всяка една дейност или група дейности. Там където в част I е посочен количествен диапазон, пределни количества са максималните количества, посочени във всеки диапазон. Пет години след влизане в сила на настоящата Конвенция най-ниската стойност, посочена в този диапазон се счита за пределно количество, освен ако не е изменена.

Когато вещество или препарат, посочени в част II, попаднат в категория от част I, използва се пределното количество, определено в част II.

За определяне на рисковите дейности договарящите се страни вземат предвид предсказуемата вероятност от утежняване на рисковете и увеличаване на количествата на опасните вещества и тяхната близост, независимо дали тези дейности са под ръководството на един или повече оператори.

ЧАСТ I
Категории вещества и препараты, неупоменати изрично в част II

Категория	Пределни количества (Тонове)
1. Запалими газове ^(1a) включително LPG	200
2. Силно запалими течности ^(1б)	50 000
3. Силно токсични ^(1в)	20
4. Токсични ^(1г)	500-200
5. Окисляващи ^(1д)	500-200
6. Взривни вещества ^(1е)	200-50
7. Запалими течности ^(1ж) (третира се при специални изисквания за налягане и температура)	200
8. Опасни за околната среда ^(1з)	200

ЧАСТ II
Указани вещества

Вещество	Пределни количества (Тонове)
1. Амоняк	500
2. а) Амониев нитрат ⁽²⁾	2 500
б) Амониев нитрат под формата на торове ⁽³⁾	10 000
3. Акрилонитрил	200
4. Хлор	25
5. Етиленов оксид	50
6. Циановодород	20
7. Флуороводород	50
8. Сероводород	50
9. Серен диоксид	250
10. Серен триоксид	75
11. Оловни радикали	50
12. Фосген	0,75
13. Метил изоцианат	0,15

БЕЛЕЖКИ

¹ Индикативни критерии

При отсъствие на подходящи критерии, договарящите се страни могат да използват следните критерии, когато класифицират вещества или препаратите по смисъла на част I от настоящия приложение:

а) *Запалими газове:*

вещества, които в газообразно състояние при нормално налягане и смесени с въздух се превръщат в запалими и температурата на кипене на които при нормално налягане е 20°C или по-ниска;

б) *Силно запалими течности:*

вещества, които имат температура на възпламеняване по-ниска от 21 °C и температурата на кипене на които при нормално налягане е над 20 °C;

в) *Силно токсични:*

вещества със свойства, съответстващи на тези от таблица 1 или таблица 2 по-долу, и които, благодарение на своите физически и химически свойства, могат да предизвикват рискове от промишлени аварии;

Таблица 1

СД ₅₀ (през устата) ⁽¹⁾ mg/kg телесно тегло СД ₅₀ ≤ 25	СД ₅₀ (кожно) ⁽²⁾ mg/kg телесно тегло СД ₅₀ ≤ 50	СК ₅₀ ⁽³⁾ mg/l (вдишване) СК ₅₀ ≤ 0,5
¹ СД ₅₀ през устата при плъхове. ² СД ₅₀ кожно при плъхове или зайци. ³ СК ₅₀ чрез вдишване (четири часа) при плъхове.		

Таблица 2

Дискриминираща доза mg/kg телесно тегло	< 5
Когато острата токсичност на веществото, поето през устата от животните е била определена чрез използването на процедура с фиксирана доза.	

г) *Токсични:*

вещества със свойства, съответстващи на тези от таблица 3 или таблица 4 по-долу, и които, благодарение на своите физически и химически свойства, могат да предизвикват рискове от промишлени аварии;

Таблица 3

СД ₅₀ (през устата) ⁽¹⁾ mg/kg телесно тегло 25 < СД ₅₀ ≤ 200	СД ₅₀ (кожно) ⁽²⁾ mg/kg телесно тегло 50 < СД ₅₀ ≤ 400	СК ₅₀ ⁽³⁾ mg/l (вдишване) 0,5 < СК ₅₀ ≤ 2
⁽¹⁾ СД ₅₀ през устата при плъхове. ⁽²⁾ СД ₅₀ кожно при плъхове или зайци. ⁽³⁾ СК ₅₀ чрез вдишване (четири часа) при плъхове.		

Таблица 4

Дискриминираща доза mg/kg телесно тегло	= 5
--	-----

Когато острата токсичност на веществото, прието през устата от животните, е била определена чрез използването на процедура с фиксирана доза.

д) *Окислители:*

вещества, които пораждат високо екзотермична реакция, когато са в контакт с други вещества, по-специално запалими вещества;

е) *Взривни вещества:*

вещества, които могат да се взривят под въздействието на пламък или, които са по-чувствителни на удари или триене от динитробензол;

ж) *Запалими течности:*

вещества, които имат температура на запалване по-ниска от 55 °C и, които остават течни под налягане, когато определени условия при обработка, като високо налягане и висока температура, могат да създадат опасност от промишлени аварии;

з) *Опасни за околната среда:*

вещества, показващи стойностите за остра токсичност за водната среда, съответстващи на таблица 5.

Таблица 5

СК ₅₀ ⁽¹⁾ mg/l СК ₅₀ ≤ 10	ЕК ₅₀ ⁽²⁾ mg/l ЕК ₅₀ ≤ 10	ИК ₅₀ ⁽³⁾ mg/l ИК ₅₀ ≤ 10
(1) СК ₅₀ риба (96 часа).		
(2) ЕС ₅₀ дафнии (48 часа).		
(3) ИК ₅₀ водорасли (72 часа).		
Когато веществото не е лесно разградиво или логаритъм Row > 3,0 (освен ако експериментално е определен КБК < 100)		

и) СД – смъртоносна доза;

к) СК – смъртоносна концентрация;

л) ЕК – ефективна концентрация;

м) ИК – инхибираща концентрация

н) Ков – коефициент на разпределение октанол/вода;

о) КБК – коефициент на биоконцентрация.

(²) Отнася се за амониевия нитрат и съединенията на амониевия нитрат, където съдържанието на азот, извлечено от амониевия нитрат е > 28 % тегловни процента, както и за водни разтвори на амониев нитрат, когато концентрацията от амониев нитрат е > 90 % тегловни процента.

(³) Отнася се за торове от чист амониев нитрат и комбинирани торове, когато съдържанието на азота, извлечен от амониевия нитрат е > 28 % тегловни процента (комбинираните торове съдържат амониев нитрат с фосфат и/или поташ).

(⁴) Смеси и препарати, съдържащи такива вещества се третира по същия начин като чистите вещества, освен ако вече не проявяват същите свойства и не могат да доведат до трансгранични последствия.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОУЧВАНЕ КОМИСИЯТА СЪГЛАСНО ЧЛЕНОВЕ 4 И 5

1. Договарящата се страна/страни, които отправят искане, нотифицират секретариата, че тя/те отправя/т запитване(запитвания) към анкетната комисия, създадена в съответствие с разпоредбите на настоящото приложение. В нотификацията се посочва предмета на запитването. Секретариатът незабавно информира всички Страни по Конвенцията за това запитване.
2. Анкетната комисия се състои от трима члена. Страната, която отправя искане и другата страна по анкетната процедура назначават по един научен или технически експерт, като така назначените двама експерти определят с общо съгласие трети експерт за председател на анкетната комисия. Последният не трябва да е гражданин на нито една от страните по анкетната процедура, нито да се е занимавал със случая по какъвто и да било друг повод.
3. Ако председателят на анкетната комисия не бъде избран в рамките на два месеца от назначаването на втория експерт, изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа, по искане на една от страните, назначава председател в рамките на следващите два месеца.
4. Ако една от страните по анкетната процедура не назначи експерт в рамките на един месец от получаването на уведомлението от Секретариата, то другата страна може да информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия на ООН за Европа, който назначава председател на анкетната комисия в двумесечен срок. След назначаването, председателят на анкетната комисия отправя искане до страната, която не е назначила експерт да направи това в срок от един месец. Ако последната не успее да изпълни искането в този срок, председателят информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който извършва назначението в двумесечен срок.
5. Анкетната комисия приема свой процедурен правилник.
6. Анкетната комисия може да предприеме всички необходими мерки за изпълнение на своите функции.
7. Страните по анкетната процедура подпомагат работата на анкетната комисия и като използват всички средства, с които разполагат:
 - а) предоставят на анкетната комисия всички необходими документи, средства и информация;
 - б) дават възможност на анкетната комисия, когато е необходимо, да призовава свидетели или експерти и да изслушва техните показания.
8. Страните и експертите пазят в тайна всяка информация, която получават в процеса на работа на анкетната комисия.

9. Ако една от страните по анкетната процедура не се яви пред анкетната комисия или не успее да представи своя случай, другата страна може да поиска от анкетната комисия да продължи да следва процедурата и да завърши работата си. Отсъствието на едната страна и това, че тя не е успяла да представи своя случай не представлява пречка за продължаване и завършване работата на анкетната комисия.
10. Освен ако анкетната комисия не реши друго поради особените обстоятелства на проблема, разходите на анкетната комисия, включително възнаграждението на нейните членове, се поемат по равно от страните по анкетната процедура. Анкетната комисия води отчет за всички свои разходи и представя окончателен отчет за това на страните.
11. Всяка страна, която проявява интерес към фактическото естество на предмета на анкетната процедура, и която може да бъде засегната от становището по него, може да вземе участие в процедурата със съгласието на анкетната комисия.
12. Решението на анкетната комисия по предмета на процедурата се взима с мнозинство от гласовете на нейните членове. Окончателното становище на анкетната комисия отразява гледната точка на мнозинството от нейните членове и включва всеки глас против.
13. Анкетната комисия представя своето окончателно становище в рамките на два месеца от датата на която тя е била конституирана, освен когато не намери за необходимо да удължи крайния срок за период, който не надвишава два месеца.
14. Окончателното становище на анкетната комисия се основава на признати научни принципи. Окончателното становище се предава от анкетната комисия на страните по анкетната процедура и в секретариата.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПРОЦЕДУРИ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 4

1. Договаряща се страна по произход може да поиска консултации с друга договаряща се страна съгласно параграфи 2 - 5 от настоящото приложение, за да разбере дали тази договаряща се страна е засегната договаряща се страна.
2. За планирана или съществуваща опасна дейност, договарящата се страна по произход, с цел да гарантира адекватни и ефективни консултации, нотифицира на съответните нива всяка договаряща се страна, за която счита, че може да бъде засегната договаряща се страна, възможно най-бързо и не по-късно от датата, на която е информирала своята общественост, за тази планирана или съществуваща дейност. За съществуващи опасни дейности уведомяването се извършва не по-късно от две години от влизането в сила на настоящата Конвенция за страната по произход.
3. Нотификацията съдържа, *inter alia*:
 - а) информация за опасната дейност, всяка налична информация или доклад, например информацията съгласно член 6, за възможните трансгранични последствия от дейността в случай на промишлена авария;
 - б) указване на разумен срок, в рамките на който се изисква отговор съгласно точка 4 от настоящото приложение, като се взема предвид естеството на дейността;както и информацията съгласно точка 6 от настоящото приложение.
4. Нотифицираните договарящи се страни отговарят на договарящата се страна по произход в срока, определен в нотификацията, потвърждавайки получаването на нотификацията и посочвайки намерението си да участват или не в консултациите.
5. Ако нотифицирана договаряща се страна посочи, че не възнамерява да участва в консултации или не отговори в срока, определен в нотификацията, разпоредбите на следващите точки от настоящото приложение не се прилагат. При тези обстоятелства правото на договаряща се страна по произход да извърши оценка и анализ на база своето национално законодателство и практика не се накърнява.
6. След получаването на отговор от нотифицираната договаряща се страна с указание за нейното желание да участва в консултацията, договарящата се страна по произход, ако вече не го е направила, предоставя на нотифицираната договаряща се страна:

- а) необходимата информация, свързана със срока за извършване на анализа, включително указване на срока за предаване на становищата;
 - б) необходимата информация за опасната дейност и трансграничните последиствия от нея в случай на промишлена авария;
 - в) възможност да участва в оценките на информацията или докладите, показващи възможните трансгранични последиствия.
7. Засегнатата договаряща се страна, по искане на договарящата се страна по произход, предоставя на последната леснодостъпна информация, свързана с териториите под юрисдикцията на засегнатата договаряща се страна, които могат да бъдат засегнати, когато тази информация е необходима за подготовката на оценката, анализа и мерките. Информацията се предоставя незабавно и, когато е уместно, чрез съвместен орган, когато такъв съществува.
8. Договарящата се страна по произход предава на засегнатата договаряща се страна директно или чрез съвместен орган, когато такъв съществува, документацията с анализа и оценката съгласно описаните в приложение V, параграфи 1 и 2.
9. Заинтересованите договарящи се страни информират обществеността в районите, които могат да бъдат засегнати от рисковата дейност и имат грижа тя и органите в съответните области да получат документацията с анализа и оценката. Договарящите се страни гарантират възможност за изказване на мнения относно или възражения против рисковата дейност и имат грижа тези становища да бъдат предадени на компетентните органи на договарящата се страна по произход, или директно на тези органи, или чрез договарящата се страна по произход, в разумен срок.
10. Договарящата се страна по произход, след завършване на работата по документацията с анализа и оценката, без излишно отлагане започва консултации със засегнатата договаряща се страна, *inter alia*, за трансграничните последиствия от рисковата дейност в случай на промишлена авария, както и относно мерките за редуциране или отстраняване на тези последиствия. Консултациите могат да се отнасят до:
- а) възможните алтернативи на рисковата дейност, включително възможността за „отказ от действие”, както и възможните мерки за намаляване на трансграничните последиствия за сметка на договарящата се страна по произход;
 - б) други форми на възможно взаимно сътрудничество за намаляване на трансграничните последиствия;
 - в) други въпроси.

Заинтересованите договарящи се страни при започване на консултациите се споразумяват за разумна времева рамка за провеждането им. Всички подобни консултации могат да се провеждат чрез съответния съвместен орган, ако такъв съществува.

11. Заинтересованите договарящи се страни гарантират, че е обърнато заслужено внимание на анализа и оценката, както и на становищата, получени съгласно точка 9 от настоящото приложение и от резултатите от консултациите по точка 10 от настоящото приложение.
12. Договарящата се страна по произход нотифицират засегнатата договаряща се страна за всяко решение, свързано с дейността, както и за аргументите и съображенията на които то се базира.
13. Ако заинтересована договаряща се страна получи допълнителна информация за трансграничните последствия от рискова дейност, която не е била налице по време на консултациите, свързани с въпросната дейност, тази договаряща се страна незабавно информира другата/другите заинтересована/и договарящи се страна/страни. Консултациите се подновяват ако някоя от заинтересованите договарящи се страни отправи искане за това.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 6

Мерките, изброени по-долу, могат да бъдат провеждани в зависимост от националното законодателство и практики, от договарящите се страни, компетентните органи, операторите или със съвместни усилия:

1. определяне на общи и конкретни цели, свързани с безопасността;
2. приемане на законодателни разпоредби или указания относно мерките и стандартите за сигурност;
3. установяване на рисковите дейности, изискващи специфични превантивни мерки, които могат да включват лицензиране или система за оторизация;
4. оценка на анализите на риска и на изследванията за безопасност за рисковите дейности и план за действие за прилагане на необходимите мерки;
5. предоставяне на компетентните органи на информацията, необходима за оценка на рисковете;
6. прилагане на най-подходящата технология за предотвратяване на промишлени аварии и защита на хората и околната среда;
7. с цел предотвратяване на промишлени аварии – организиране обучението на място на всички заети с опасни дейности при нормални и извънредни обстоятелства;
8. създаване на вътрешни управленски структури и практики с цел ефективното прилагане на правилниците за безопасност;
9. мониторинг и проверка на рисковите дейности и инспекциите.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

1. Обхватът и дълбочината на анализа и оценката на рисковата дейност трябва да се различават в зависимост от целта с която се извършват.
2. Таблицата по-долу илюстрира, за целите на съответните членове, въпросите, които трябва да се вземат предвид при анализа и оценката за описаните цели:

Цел на анализа	Въпроси, които трябва да се вземат предвид
Планиране за аварийни ситуации съгласно член 8	1. Количествата и свойствата на опасните вещества на място 2. Кратки нагледни сценарии на представителни примери от промишлени аварии, възникнали вероятно в резултат на рискова дейност, включително и вероятността от възникване на всяка една от тях. 3. За всеки сценарий: а) приблизителното изпуснато количество; б) степен на сериозност на последствията за хората и околната среда при благоприятни и неблагоприятни условия, включително обхвата на опасните зони; в) периода от възникване на събитието, в който промишлената авария може да се разрасне; г) всяко действие, което може да се предприеме, за да се минимизира вероятността от ескалиране. 4. Брой и разпределение на населението в района, включително всяко по-голямо струпване на хора, потенциално намиращи се в опасната зона 5. Възраст, мобилност и уязвимост на това население
Вземане на решение за разполагане съгласно член 7	Допълнение към точки от 1 до 5 по – горе: 6. Тежестта на нанесените вреди на хората и околната среда, в зависимост от естеството и обстоятелствата на изпускането 7. Разстояние от мястото на рисковата

	дейност, на което може да се прояви вредното въздействие върху хората и околната среда в случай на промишлена авария 8. Същата информация, не само за моментното състояние, но също така и за планираните или сравнително предсказуеми бъдещи събития
Информирание на обществеността съгласно член 9	В допълнение към точки 1 - 4 по-горе: 9. Хората, които могат да бъдат засегнати от промишлена авария
Превантивни мерки съгласно член 6	За превантивни мерки са необходими по-подробни варианти на описанията и оценките, дадени в точки 1 - 3, в допълнение към точки 4 - 9 по-горе. В допълнение към тези описания и оценки трябва да бъдат обхванати и следните въпроси: 10. Условия на работа с опасните материали; количества 11. Списък със сценариите за типовете промишлени аварии със сериозни последствия с включени примери за цялата гама от големината на инцидентите и възможните последствия от сродни дейности 12. За всеки сценарий, описание на събитията, които могат да предизвикат промишлена авария и етапите на ескалацията и 13. Оценка, поне най-обща, за вероятността от настъпване на всеки един етап, като се вземат предвид договореностите в точка 14 14. Описание на превантивните мерки по отношение на оборудването и процедурите, предназначени да се минимизира вероятността от възникването на който и да е етап 15. Оценка на последствията, до които могат да доведат отклоненията от нормалните условия на работа, както и последващите мерки за безопасно прекратяване на рисковата дейност или част от нея, в случай на авария, и оценка на необходимостта от обучение на персонала, което да гарантира, че потенциално опасните отклонения могат да бъдат разпознати на ранен етап и да бъдат предприети съответните мерки

	16. Оценка на това до каква степен модификациите, ремонтните работи и работите по поддръжката при рисковата дейност, могат да изложат на риск мерките по контрола, както и последващите мерки, които да гарантират, че контролът е запазен.
--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА РАЗПОЛАГАНЕ НА НОВИ ОПАСНИ ДЕЙНОСТИ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 7

Въпроси, които трябва да бъдат взети предвид по смисъла на член 7:

1. резултати от анализа и оценката на риска, включително оценката съгласно приложение V на физическите характеристики на района, в който се планира да бъде разположена рисковата дейност;
2. резултати от консултациите и участието на обществеността;
3. анализ на повишаването или намаляването на риска, предизвикано от развойна дейност на територията на засегнатата договаряща се страна по отношение на съществуваща рискова дейност на територията на договарящата се страна по произход;
4. оценка на рисковете за околната среда, включително на трансграничните последици;
5. оценка на новите опасни дейности, които могат да бъдат източник на риск;
6. обмисляне на нови и значителни модификации в съществуващите опасни дейности на безопасно разстояние от населени места, както и създаването на зона на безопасност около местата на рискова дейност; в такива райони, дейностите, които биха увеличили риска за населението или сериозността на риска, трябва да бъдат щателно проучвани.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

МЕРКИ ЗА АВАРИЙНА ГОТОВНОСТ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 8

1. Всички планове за аварийни ситуации, на или извън обекта, трябва да бъдат координирани, за да се реагира на промишлените аварии всеобхватно и ефективно.
2. Плановете за аварийни ситуации трябва да включват действията, необходими да се локализируют аварийните случаи и да се предотвратят или минимизират техните трансгранични последствия. Освен това те трябва да включват мерки за предупреждаване и, когато е необходимо, евакуация на населението, както и други действия за защита и спасяване и здравни услуги.
3. Плановете за аварийни ситуации трябва да предоставят на персонала на обекта, на хората, които могат да бъдат засегнати извън обекта и на спасителните екипи, подробности за техническите и организационни процедури за реагиране в случай на промишлена авария, която може да доведе до трансгранични последствия и за предотвратяване и минимизиране на последствията за хората и околната среда, на обекта и извън него.
4. Примерните въпроси, които могат да бъдат обхванати от плановете за овладяване на аварийни ситуации на място включват:
 - а) организационни роли и отговорности на място за овладяване на аварийна ситуация;
 - б) описание на действията, които трябва да се предприемат в случай на промишлена авария или непосредствена опасност от такава, за да се упражни контрол върху ситуацията или събитието, или информация за това къде може да бъде намерено такова описание;
 - в) описание на наличното оборудване и средства;
 - г) договорености за своевременно предупреждение на държавните органи, отговорни за овладяването на аварийни ситуации извън обекта, за възникването на промишлени аварии, включително типа информация, която трябва да бъде включена в първото предупреждение и правилата за предоставяне на по-подробна информация, когато такава се появи.
 - д) договореност за обучение на персонала за задълженията, които трябва да изпълнява.
5. Примерните въпроси, които могат да бъдат обхванати от плановете за овладяване на аварийни ситуации извън обекта включват:

а) организационни роли и отговорности за овладяване на аварийна ситуация извън обекта, включително как да бъде постигнато интегриране с планове за овладяване на аварийни ситуации на място;

б) методи и процедури, които трябва да бъдат следвани от спасителните екипи и медицинския персонал;

в) методи за бързо определяне на засегнатия район;

г) договорености, които да гарантират, че засегнатите или потенциално засегнатите договарящи се страни са нотифицирани своевременно за промишлена авария, и че се поддържа връзка и след това;

д) определяне на ресурсите, необходими за прилагане на плана и мерките за координация;

е) договорености за предоставяне на информация на обществеността, включително мерки за допълване и повторение на информацията, предоставена на обществеността съгласно член 9;

ж) правилник за обучение и тренировки;

6. Планове за овладяване на аварийни ситуации биха могли да включват мерки за: боравене; натрупване; ликвидиране; съхранение; отстраняване и безопасно изхвърляне на опасни вещества и замърсени материали; както и за възстановяване.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 9

1. Името на дружеството, адреса на извършване на рисковата дейност и длъжността, заемана от лицето, което предоставя информацията.
2. Обяснение с прости термини на рисковата дейност, включително рисковете.
3. Широко разпространените наименования или общата класификация на опасните вещества или препарати, използвани в рисковата дейност с указване на основните им опасни характеристики.
4. Обща информация, получена в резултат на оценка на неблагоприятното въздействие върху околната среда, при наличие на подходяща такава.
5. Обща информация, свързана с естеството на промишлената авария, която може да възникне в процеса на рискова дейност, включително потенциалното и въздействие върху хората и околната среда.
6. Адекватна информация за това как засегнатото население ще бъде предупредено и информирано в случай на промишлена авария.
7. Адекватна информация за действията, които засегнатото население трябва да предприеме и за поведението, което трябва да възприеме в случай на промишлена авария.
8. Адекватна информация за мерките, предвидени във връзка с рискова дейност, включително взаимодействието със спасителните екипи, за овладяване на промишлените аварии, за редуциране тежестта на промишлените аварии и смекчаване на тяхното въздействие.
9. Обща информация за аварийните планове извън обекта на спасителните екипи, изготвени за справяне с всякакви последствия извън обекта, включително трансграничните последствия от промишлена авария.
10. Обща информация за специалните изисквания и условия, на които рисковата дейност е предмет съгласно националните подзаконови актове и/или административни разпоредби, включително лицензиране или одобряване;
11. Източници на допълнителна информация по проблема.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

СИСТЕМИ ЗА НОТИФИЦИРАНЕ НА ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 10

1. Системите за обявяване на промишлени аварии осигуряват най-бързото предаване на данни и прогнози съгласно предварително определени кодове, посредством използването на системи за предаване и обработка на данни за предупреждаване и реагиране, както и за мерки за минимизиране и задържане на трансграничните последствия, като отчитат различните нужди на различни нива.
2. Нотифицирането на промишлена авария съдържа следната информация:
 - а) вида и големината на промишлената авария, замесените опасни вещества (ако са известни) и тежестта на възможните последствия;
 - б) времето на възникване и точното местоположение на аварията;
 - в) всяка друга налична информация, необходима за ефективно овладяване на промишлената авария.
3. Нотификация на промишлена авария се повтаря на определени интервали, или когато е необходимо, се дава допълнителна информация за развитието на ситуацията във връзка с трансграничните последствия.
4. Извършват се редовни тестове и преглед на ефективността на системите за обявяване на промишлени аварии, включително обучение на персонала. Когато е уместно, тези тестове, прегледи и обучение се изпълняват съвместно.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ВЗАИМОПОМОЩ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 12

1. Цялостното ръководство, контрол, координация и надзор над помощта е задължение на договарящата се страна, отправила искането за помощ. Персоналът, зает в помощната операция, действа в съответствие със законите на договарящата се страна, отправила искането. Съответните органи на договарящата се страна, отправила искането, си сътрудничат с органите, определени от договарящата се страна, оказваща помощ, по смисъла на член 17 и отговарят за оперативния контрол върху персонала и оборудването, осигурено от договарящата се страна, оказваща помощ.
2. Страната, отправила искането за помощ, доколкото и позволяват възможностите, осигурява средствата и услугите за правилното и ефективно администриране на помощта и гарантира защита на персонала, оборудването и материалите, доставени на нейна територия за тази цел от или от името на договарящата се страна, оказваща помощта.
3. Освен ако не е договорено друго между заинтересованите договарящи се страни, оказваната помощ е за сметка на договарящата се страна, отправила искането. Страната, оказваща помощ, може по всяко време, частично или изцяло, да се откаже от възстановяване на разходите.
4. Договарящата се страна, отправила искането за помощ, полага всички усилия да предостави на договарящата се страна, оказваща помощ и на лицата, работещи от нейно име, привилегиите, имунитета и средствата, необходими за изпълнение на техните помощни функции. От договарящата се страна, отправила искане за помощ, не се изисква да прилага настоящите разпоредби по отношение на своите граждани или постоянно пребиваващи, или да им предоставя гореспоменатите привилегии и имунитет.
5. Всяка договаряща се страна, по искане на договарящите се страни, отправили искане или оказващи помощ, прави всичко възможно да улесни транзитното преминаване през нейна територия на съответния персонал и оборудване, необходими за целта, към и от договарящата се страна, отправила искане за помощ.
6. Договарящата се страна, отправила искане за помощ, улеснява влизането, престоя и заминаването от своята територия на съответния персонал и оборудване, необходими за помощта.
7. По отношение на действията, произтичащи пряко от оказаната помощ, договарящата се страна, отправила искане за помощ, когато става дума за смърт или нараняване на лица, повреда или загуба на имущество, или нанесени вреди на околната среда, предизвикани на нейна територия в хода на оказване на исканата помощ, оневинява и обезщетява договарящата се страна, оказваща помощ, или лицата, действащи от нейно име и ги компенсира за смъртта или щетите,

претърпени от тях, както и за загуба или повреда на оборудване или собственост, използвани при оказването на помощта. Договарящата се страна, отправила искане за помощ, носи отговорност за уреждане на исковете, предявени от трети страни към договарящата се страна, оказваща помощ или към лицата, действащи от нейно име.

8. Заинтересованите договарящи се страни са в тясно сътрудничество, за да улеснят решаването на заведените дела и на исковете, които биха могли да бъдат резултат от помощните операции.
9. Всяка договаряща се страна може да помоли за помощ, свързана с лечението или временното заселване на територията на друга договаряща се страна на лица, засегнати от авария.
10. Засегнатата или искащата за помощ договаряща се страна може по всяко време, след съответните консултации и след нотифициране, да помоли за прекратяване на помощта, получена или предоставена съгласно настоящата Конвенция. След като бъде отправена такава искане, заинтересованите договарящи се страни се консултират помежду си с оглед постигане на споразумение за прекратяване на помощта.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 15

Информацията включва следните елементи, които могат да бъдат и предмет на многостранно и двустранно сътрудничество:

- а) законодателни и административни мерки, политики, цели и приоритети за предотвратяване, готовност и реагиране, научни мероприятия и технически мерки за намаляване на риска от промишлени аварии, произтичащи от опасни дейности, включително намаляване на трансграничните последствия;
- б) мерки и планове за аварийни ситуации на съответното ниво, които засягат други договарящи се страни;
- в) програми за контролиране, планиране, развойна дейност, включително прилагането им и контрола върху тях;
- г) мерки, предприети във връзка с предотвратяване на, готовност за и реагиране на промишлени аварии;
- д) опит в промишлените аварии и сътрудничество при реагиране на промишлени аварии с трансгранични последствия;
- е) разработване и прилагане на най-добрите съществуващи технологии за подобряване защитата на околната среда;
- ж) подготвеност и реагиране в аварийни ситуации;
- з) методи, използвани за предвиждане на рискове, включително критерии за контрол и оценка на трансграничните последствия.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ЗАДАЧИ ЗА ОКАЗВАНЕ НА ВЗАИМОПОМОЩ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 4

1. Събиране и разпространение на информация и данни

- а) изграждане и работа на система за нотифициране на промишлени аварии, която може да осигури информация за промишлени аварии и експерти, за да могат тези експерти да се включат възможно най-бързо в оказването на помощ;
- б) изграждане и работа на банка от данни за получаване, обработка и разпространяване на необходимата информация за промишлени аварии, включително за последствията от тях, както и за прилаганите мерки и тяхната ефективност;
- в) изготвяне и поддържане на списък от опасни вещества, включително техните свойства, и информация за това как да се борави с тях в случай на промишлена авария;
- г) създаване и поддържане на регистър от експерти, които да оказват консултативна и други видове помощ по отношение на мерките по предотвратяване, подготвеност и реагиране, включително по отношение на мерките за възстановяване;
- д) поддържане на списък с опасни дейности;
- е) изготвяне и поддържане на списък на опасните вещества съгласно разпоредбите на приложение I, част I.

2. Научни изследвания, обучение и методологии

- а) разработка и предоставяне на модели на базата на опита от промишлени аварии, както и на сценарии за мерките по предотвратяване, подготвеност и реагиране;
- б) насърчаване на обучението, организирането на международни симпозиуми и сътрудничеството в развойната дейност.

3. Техническа помощ

- а) изпълняване на консултативни функции, насочени към увеличаване на възможностите за прилагане на мерки по предотвратяване, подготвеност и реагиране;
- б) предприемане, по искане на дадена договаряща се страна, на инспекции на опасните дейности и предоставяне на помощ при организирането на национални инспекции съгласно изискванията на настоящата Конвенция.

4. Помощ в аварийни ситуации

Предоставяне, по искане на дадена договаряща се страна, на помощ като се изпращат експерти на мястото на промишлената авария, които да окажат консултативна и други видове помощ в случай на промишлена авария.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

АРБИТРАЖ

1. Договарящата се страна или договарящите се страни ищци нотифицират секретариата, че договарящите се страни са се договорили да отнесат спора до арбитраж съгласно член 21, параграф 2 от настоящата Конвенция. Нотификацията съдържа предмета на арбитража и включва членовете от настоящата Конвенция, тълкуването или прилагането на които е предмет на спора. Секретариатът предава получената информация на всички договарящи се страни по Конвенцията.
2. Арбитражният съд се състои от трима члена. Ищеца/ищите и ответника/ответниците по спора назначават по един арбитър, а така назначените двама арбитри по взаимно съгласие определят третия арбитър, който става председател на арбитражния съд. Последният не може да бъде гражданин на която и да е от страните по спора или да има постоянно местожителство на територията някоя от тези страни, нито да бъде наеман от някоя от тях, нито да се е занимавал със случая по какъвто и да било друг повод.
3. Ако председателят на арбитражния съд не бъде назначен в срок от два месеца от назначаването на втория арбитър, изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа, по искане на която и да е от страните по спора, назначава председател в рамките на последващ двумесечен период.
4. Ако една от договарящите се страни по спора не назначи арбитър в срок от два месеца от получаване на искането, другата страна може да информира за това изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който назначава председател на арбитражния съд в рамките на последващ двумесечен период. След назначаването, председателят на арбитражния съд изисква от страната, която не е назначила арбитър, да го направи в срок от два месеца. Ако тя не изпълни това изискване, председателят уведомява изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който извършва това назначение в рамките на последващ двумесечен период.
5. Арбитражният съд постановява своето решение в съответствие с международното право и съгласно разпоредбите на настоящата Конвенция.
6. Арбитражният съд, конституиран съгласно настоящите разпоредби, изготвя свои собствени процедурни правила.
7. Решенията на арбитражния съд, както по отношение на процедурата, така и по същество, се приемат с мнозинство от гласовете на неговите членове.

8. Съдът може да предприеме всички необходими мерки за установяване на фактите.
9. Договарящите се страни по спора подпомагат работата на арбитражния съд и, използвайки всички средства в свое разположение:
 - а) предоставят на съда всички необходими документи, улеснения и информация;
 - б) дават възможност на съда, когато е необходимо, да призовава свидетели или експерти и да изслушва техните показания.
10. Договарящите се страни по спора и арбитрите пазят в тайна информацията, която получават поверително по време на работата на арбитражния съд.
11. Арбитражният съд може, по искане на една от страните, да препоръча временни мерки за защита.
12. Ако някоя от страните по спора не се яви пред арбитражния съд или се провали в опита си да защити своята позиция, то другата страна може да поиска от съда да продължи да следва процедурата и да постанови своето решение. Отсъствието на страна или невъзможността и да защити своята позиция не представлява пречка пред по-нататъшния ход на делото.
13. Арбитражният съд може да изслуша и да постанови насрещни иски, произтичащи пряко от предмета на спора.
14. Освен ако арбитражният съд не постанови друго поради особените обстоятелства на случая, разходите на съда, включително възнаграждението на неговите членове, се поемат поравно от страните по спора. Арбитражният съд води отчет за всички свои разходи и представя окончателен отчет за това на страните по спора.
15. Всяка договаряща се страна по настоящата Конвенция, която проявява интерес към предмета на спора, и която може да бъде засегната от решението по него, може да вземе участие в процедурата със съгласието на съда.
16. Арбитражният съд постановява своето решение в рамките на пет месеца от датата на която той е била конституиран, освен ако не намери за необходимо да удължи крайния срок за период, който не трябва да надвишава пет месеца.
17. Решението на арбитражния съд се съпровожда от протокол с неговата аргументация. То е окончателно и задължително за всички страни по спора. Решението се предава от арбитражния съд на страните по спора и в секретариата. Секретариатът предава получената информация на всички договарящи се страни по настоящата Конвенция.

18. Всеки спор, който може да възникне между страните относно тълкуването и изпълнението на решението може да бъде отнесен от която и да е от страните до съда, който го е постановил или, ако последният не може да бъде сезиран за това, до друг съд, конституиран за тази цел по същия начин като първия съд.